

Gert Nestler:

Reseberättelse från "Advanced course in laparoscopic colorectal surgery" in Fribourg, Schweiz 29 till 30 november 2010.

Resan gjordes med stöd av ett resestipendium på 10.000 kr som utlysts via Svenskt Förening för Innovativ Kirurgisk Teknologi (SIKT) i samarbete med Covidien Sverige AB.

Jag arbetar som överläkare vid kirurg kliniken Mora Lasarett sedan 2007 och är en del av det kolorektala teamet där.

Med stöd av Covidien började vi för knappt två år sedan att förbereda oss för att starta med laparoskopiska kolorektala ingrepp. Kliniken har en stor vana av annan laparoskopisk verksamhet. Vi i teamet har gått kurser, utfört lap. kolecystektomier tillsammans med övre GI kirurgerna och tränat i simulerad miljö innan vi drog i gång denna verksamhet. För ett år sedan utförde vi vår första "lap. kolon". De första fyra ingreppen genomfördes under handledning av doc. Ulf Kressner, Danderyds Sjukhus. Vi har nu genomfört 26 laparoskopiska kolorektala operationer i Mora. Det var mycket glädjande att jag fick årets resestipendium från SIKT, till en resa till Fribourg i Schweiz för vidareutbildning inom området. Där finns det en icke vinst orienterad Foundation som bedriver "Multidisciplinary Center for Research and Training in Endoscopic Surgery". Sedan 8 år tillbaka håller de en till två kurser inom laparoskopisk kolorektalkirurgi årligen. Den riktar sig först och främst till kirurger som redan har en viss erfarenhet i laparoskopisk kolorektalkirurgi.

Swissendos Fribourg (Multidisciplinary Center for Research and Training in Endoscopic Surgery)

Kursen tillhandahåller teoretiska föreläsningar om laparoskopisk kolorektalkirurgi samt live-operationer från det intilliggande sjukhuset Kantonsspital.

Unikt med denna kurs är möjlighet till operation på "human cadavers". Hela kursen leds av mycket erfarna och drivna laparoskopiska kolorektalkirurger från hela Schweiz; i vårt fall Prof. Egger, Prof. Hahnloser, Dr. Wehrli, Dr. Lorenzi samt Dr. Michel. Kursen får stöd av olika medicinföretag men också av själva regeringen och den tidigare nämnda Foundation.

Gert Nestler under praktiska övningarna

Helena Laurell och Gert Nestler (båda Mora)

Dag 1 började med en föreläsning om viktiga grundprinciper samt nyttiga operations tips. Man hävdade att nyckeln till framgången ligger bl.a. i att alla steg är standardiserade och att det finns få möjligheter till individuella variationer.

Därefter visades live en laparoskopisk högersidig hemikolektomi utförd av Prof. Hahnloser från Zürich. Där fanns det goda möjligheter för frågor och kommentarer. Sedan utförde varje team en högersidig hemikolektomi på human cadavers under handledning av kursledarna. En annorlunda situation men givande. Dagen avslutades med en intressant programpunkt om sigmoideum divertikulit.

Föreläsningssal

Live-operation vid Kantonsspital
(operatör: Prof. Hahnloser)

Dag två föreläste man om laparoskopisk vänstersidig hemikolektomi respektive laparoskopisk främre resektion. Under kursen fick vi många bra tips och råd av kursledarna som kan komma till nytta under endoskopiska ingrepp i lilla bäckenet. Sedan var det planerat en liveoperation - det blev som i verkliga livet. Den planerade laparoskopiska främre resektionen blev inte av och man visade istället operation av en total upside-down-ventrikel. Därefter en lektion om laparoskopiska åtgärder vid rektalprolaps respektive rektalcancer, sedan en

intressant föreläsning om staplingsteknik. Sedan fick teamen öva i labbet med att sy olika tarmanastomoser med äkta tarmpreparat och senare en laparoskopisk låg främre resektion med samma likpreparatet från dagen före. Då fick vi möjlighet att prova nya Endo-GIA-stapeln. Avslutningsvis en föreläsning angående fördelarna med laparoskopi kolorektal kirurgi med hänsyn till Fast Track Surgery, samt minskad ärrbråcksfrekvens. Vi avslutade med diskussion och utbyte av tips och tricks mellan deltagarna respektive kursledarna.

Kursdeltagandet var mycket givande för vårt team (dr. Helena Laurell och undertecknad) nu när vi hade kommit i gång hemma med lap kolorektalkirurgi. Fördelaktig att åka gemensamt och operera ihop under kursen, precis som hemma. Denna kurs i Fribourg är unik och rekommenderas varmt. Ett stort tack till SIKT och Covidien som möjliggjorde min resa.

Vid pennan
Gert Nestler
Överläkare
Kir.klin Mora Lasarett